Gemeente
Geertruidenberg

Programma 2
Mens en Zorg

Rode draad voor het Sociaal Domein

We willen dat onze inwoners kansrijk opgroeien, meedoen naar vermogen en ondersteuning vinden dichtbij huis. We investeren in onderwijs, kinderopvang, participatie en een sterke sociale basis, zodat inwoners zoveel mogelijk zelfstandig kunnen functioneren. Vaak zijn problemen op te lossen met hulp van familie, vrienden, de huisarts of school. De gemeente werkt daarom samen met organisaties op het gebied van bijvoorbeeld zorg, sport, kunst en cultuur. Als zelf oplossen of oplossen met onze partners echt niet lukt, kan de gemeente helpen bij het vinden van hulp die past bij uw situatie. Wanneer ondersteuning nodig is, organiseren we die integraal, toegankelijk en zo licht als mogelijk. Hierdoor versterken alle onderdelen elkaar en dragen zij gezamenlijk bij aan een toekomstbestendig en financieel houdbaar sociaal domein.

2.1 Wat willen we bereiken?

2.1.1 Sociale basis

Sociale basis

Binnen onze samenleving is een sterke sociale basis waarin inwoners elkaar ontmoeten, ondersteunen en mee kunnen doen. Een krachtige sociale basis vergroot de zelfredzaamheid, versterkt de gezondheid en voorkomt dat problemen verergeren. Daarmee vormt de sociale basis het fundament voor een gezonde en weerbare samenleving Dit zorgt voor grip op onze budgetten voor het sociaal domein.

Armoede

Wij zetten ons samen met onze partners in voor inwoners die ondersteuning nodig hebben op het gebied van financiële redzaamheid. Het uitgangspunt daarbij is dat iedereen kan (naar vermogen)deelnemen aan de samenleving en niemand buiten de boot valt.

Inburgering

Wij spannen ons in voor een inclusieve samenleving waarin nieuwe inwoners zich welkom voelen en worden ondersteund bij een volwaardige deelname aan de maatschappij. Daarbij gaan wij uit van de talenten, mogelijkheden en ontwikkelkracht van iedere inwoner.
Wij geven integraal uitvoering aan de Wet inburgering 2021 en de Participatiewet. Vanaf het eerste contact zetten wij in op een samenhangend traject gericht op taalverwerving, participatie en, waar mogelijk, duurzame arbeidsinschakeling. Taalbeheersing vormt hierbij een essentiële voorwaarde voor volwaardige maatschappelijke deelname en een duurzame positie op de arbeidsmarkt.

Om te stimuleren dat inburgeraars binnen de gestelde inburgeringstermijn hun inburgering halen, gaan wij inburgeringsvoorzieningen zoveel als mogelijk laten aansluiten bij de leefwereld en het doe vermogen van de inburgeraar, hetgeen in het kort inhoudt dat inburgeraars die kunnen uitstromen naar betaald werk, uitstromen naar betaald werk en dat inburgeraars waarbij uitstromen naar betaald werk een te grote stap is worden gestimuleerd om maatschappelijk te participeren.

Schuldhulpverlening

Uit financiële zorgen vloeien vaak meerdere problemen bij een persoon of in een gezin voort waardoor een groter beroep wordt gedaan op sociale voorzieningen. Wij zetten ons in voor het voorkomen en aanpakken van financiële problematiek en schulden, zodat inwoners financieel zelfredzaam kunnen blijven of worden.

Wij bieden (schuld)hulpverlening, inclusief preventie, vroeg signalering en nazorg, aan inwoners met (problematische) schulden om hun bestaanszekerheid te vergroten, zodat iedereen naar vermogen mee kan doen. Wij hebben hierbij aandacht voor de mogelijkheden en behoeften op verschillende leefgebieden en leveren maatwerk. Om recidive te voorkomen gaan we ons meer richten op het bieden van nazorg aan inwoners na een problematische schuldsituatie.

Sport

Voor 2027 staan we voor veilige, toegankelijke en toekomstbestendige sport-, speel- en wijkvoorzieningen. Daarnaast moet het voorzieningenniveau aansluiten bij de behoefte en de ambities van onze gemeente om sport mogelijk te maken voor onze inwoners.

Wijkgericht samenwerken

Benutten van gemeenschapskracht met ruimte voor initiatief
We bieden ruimte aan maatschappelijke en burgerinitiatieven en starten in co-creatie met inwoners en partners met het opstellen van wijkplannen, waarin maatschappelijke vraagstukken per wijk samenkomen. We organiseren structureel thematische wijkmomenten, gebaseerd op actualiteiten in de wijk of landelijke initiatieven, en stimuleren dat inwoners zich verenigen in bewonerscomités die zich inzetten voor hun buurt of wijk. De aanpak jongerenparticipatie wordt doorontwikkeld en geïmplementeerd, zodat jongeren structureel meedenken over relevante beleidsthema's en eigen initiatieven kunnen realiseren.

2.1.2 Onderwijs

Inclusief onderwijs

Wij willen dat meer kinderen dichtbij huis passend onderwijs kunnen volgen en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door onderwijs, jeugdhulp en ondersteuning beter met elkaar te verbinden versterken we de kansengelijkheid en realiseren we doorlopende leer- en ontwikkellijnen voor kinderen en jongeren.

Kinderopvang

Wij willen dat alle kinderen een goede start krijgen en dat ouders arbeid en zorg kunnen combineren. Toegankelijke, kwalitatief goede en betaalbare kinderopvang draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen en aan gelijke kansen.

Lokaal Educatieve Agenda (LEA)

Wij willen dat kinderen en jongeren gelijke kansen krijgen om zich te ontwikkelen, ongeacht hun achtergrond of ondersteuningsbehoefte. Daarbij zorgen we voor een goede aansluiting tussen onderwijs, opvang, ondersteuning en preventie.

Onderwijsachterstandenbeleid

Wij willen onderwijsachterstanden voorkomen en verminderen, zodat alle kinderen met gelijke kansen aan hun schoolloopbaan kunnen beginnen en zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen.

Onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer

Wij willen dat kinderen kunnen leren, ontwikkelen en bewegen in veilige, duurzame en toekomstbestendige voorzieningen. Goed bereikbare onderwijsvoorzieningen dragen bij aan gelijke kansen en een aantrekkelijke leefomgeving.

Regionaal Bureau Leren

Wij willen dat kinderen en jongeren onderwijs kunnen blijven volgen, schooluitval wordt voorkomen en jongeren goed voorbereid zijn op vervolgonderwijs, werk en maatschappelijke participatie.

2.1.3 WMO en Jeugd

Aanpak Zorg- en Veiligheidsproblematiek

Wij willen dat inwoners met complexe problematiek op het snijvlak van zorg en veiligheid tijdig passende ondersteuning ontvangen. Door een integrale aanpak voorkomen we escalatie van problemen en versterken we de veiligheid, gezondheid en zelfredzaamheid van inwoners en hun omgeving.

Aanvullend Zorg en Welzijn- Akkoord (AZWA)

We dragen bij aan een houdbaar zorgstelsel door hulpvragen van inwoners ook vanuit welzijnsoptie te bekijken. Door een integrale aanpak waarbij zorg, welzijn en het sociaal domein samen nieuwe methodes ontwikkelen om inwoners eerder en efficiënter te kunnen ondersteunen in hun hulpvraag. We voorkomen we dat mensen te lang met hun problemen blijven lopen en uiteindelijk dure, complexe zorg nodig hebben. Zo houden we de zorg houdbaar.

Gemeenschappelijke Regeling Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA) / Veilig Thuis

Wij willen huiselijk geweld, kindermishandeling en andere vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties zoveel mogelijk voorkomen, tijdig signaleren en effectief aanpakken. Daarbij willen we dat inwoners kunnen opgroeien en leven in een veilige omgeving en dat slachtoffers passende bescherming en ondersteuning ontvangen.

Jeugdhulp en Stevig Lokaal Team

Per 1 januari 2027 zetten de gemeenten Geertruidenberg en Drimmelen de stap van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) naar een Stevig Lokaal Team (SLT). Hiermee versterken we de ondersteuning aan jeugdigen en gezinnen door hulp, begeleiding en preventie dichterbij inwoners te organiseren. Het SLT werkt vanuit één integraal team met korte lijnen, naar onderwijs, welzijn, zorg en de sociale basis. Door problemen eerder te signaleren en passende ondersteuning sneller in te zetten, vergroten we de veerkracht van gezinnen en voorkomen we waar mogelijk zwaardere vormen van jeugdhulp. De overgang naar het SLT draagt bij aan toekomstbestendige, toegankelijke en betaalbare jeugdhulp.

Maatschappelijke ondersteuning en veiligheid

Wij werken toe naar een houdbaar sociaal domein waarin ondersteuning zo vroeg mogelijk, zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig wordt ingezet. Daarbij staan eigen regie, zelfredzaamheid en deelname aan de samenleving centraal.

2.1.4 Participatie

Participatiewet: bestaanszekerheid en meedoen

Wij willen dat inwoners naar vermogen deelnemen aan de samenleving, hun talenten benutten en, waar mogelijk, economisch zelfstandig zijn. Wanneer dat niet lukt, bieden wij passende ondersteuning waarbij de menselijke maat centraal staat.

2.2 Wat gaan we daar voor doen?

2.2.1 Sociale basis

Sociale basis

Wij herijken het beleid voor de sociale basis en versterken de samenhang tussen welzijn, sport, gezondheid, opgroeien en wijkgericht werken. Samen met inwoners en partners investeren we in ontmoetingsplekken, preventie, inclusie, inwonersinitiatieven en professionele netwerken, zodat ondersteuning zoveel mogelijk dichtbij huis beschikbaar is.

Armoede

Wij ondersteunen inwoners die moeite hebben om rond te komen en werken samen met maatschappelijke partners aan het versterken van bestaanszekerheid. Daarnaast zetten wij in op voorlichting en vroegsignalering om problematische financiële situaties zoveel mogelijk te voorkomen.

Inburgering

Wij voeren de Wet inburgering 2021 integraal uit en verbinden taalverwerving, participatie en werk. Daarbij sluiten we onze ondersteuning aan bij de mogelijkheden van de inwoner, zodat iedere inburgeraar stappen kan zetten richting maatschappelijke deelname en waar mogelijk duurzame arbeidsinschakeling.

Schuldhulpverlening

Wij bieden integrale schuldhulpverlening met aandacht voor preventie, vroegsignalering, begeleiding en nazorg. Daarbij leveren wij maatwerk en ondersteunen inwoners op meerdere leefgebieden om duurzame financiële stabiliteit te bevorderen en terugval te voorkomen.

Sport

We stellen een nieuw meerjarig onderhouds- en investeringsplan voor de buitensport op en blijven de capaciteit en bezetting van de gemeentelijke sportvoorzieningen monitoren, zodat het voorzieningenniveau aansluit bij de behoefte en de accommodaties toekomstbestendig blijven. Daarnaast realiseren we twee openbare jongerenontmoetingsplekken en een tweede Huis van de Wijk, versterken we de buurthuisfuncties in elke wijk en werken we aan beleidsvorming rond inloop- en wijkvoorzieningen. Deze voorzieningen vormen de fysieke dragers van de sociale basis en zijn randvoorwaardelijk voor de beweging naar de voorkant.

Wijkgericht samenwerken

We ondersteunen inwoners bij het realiseren van initiatieven die bijdragen aan de leefbaarheid en sociale cohesie in hun wijk. Indien deze initiatieven passen binnen de kaders van het wijkbudget kunnen deze financieel worden ondersteund. Daarnaast zetten we ons in om de samenwerking tussen de maatschappelijke organisaties in de wijk te versterken door het organiseren van wijkoverleggen. In deze overleggen worden gebiedsgerichte vraagstukken en actuele ontwikkelingen besproken en waar mogelijk preventieve acties in gang gezet. Structureel organiseren we thematische wijkbijeenkomsten en voeren we wijkgesprekken. Hiermee leggen we verbinding tussen de maatschappelijke opgaven van de gemeentelijke organisatie en de aanwezige kennis, ervaring en kracht van inwoners in de wijk. Zo werken we samen aan oplossingen die aansluiten bij wat lokaal speelt.

2.2.1 Onderwijs

Inclusief onderwijs

Wij zetten de ontwikkeling naar inclusiever onderwijs voort en werken samen met onderwijs- en zorgpartners aan passende ondersteuning in de reguliere onderwijsomgeving. Daarbij sluiten we aan op regionale ontwikkelingen en onderzoeken we welke maatregelen nodig zijn om meer kinderen binnen het reguliere onderwijs te begeleiden.

Kinderopvang

Wij voeren de uitkomsten van de herijking van de subsidieregeling peuteropvang door en blijven investeren in een passend aanbod van kinderopvang en voorschoolse voorzieningen. Daarmee versterken we de ontwikkelkansen van jonge kinderen en de aansluiting op het basisonderwijs.

Lokaal Educatieve Agenda (LEA)

Wij voeren het LEA-koersplan 2027-2030 uit en werken samen met onderwijs- en maatschappelijke partners aan de vastgestelde prioriteiten. Daarbij richten we ons onder meer op inclusief onderwijs, leerplicht en een doelmatige inzet van middelen voor onderwijsachterstanden, zodat ondersteuning effectief en integraal wordt georganiseerd.

Onderwijsachterstandenbeleid

Wij zetten de beschikbare middelen in voor voorschoolse educatie, ouderbetrokkenheid, het bereiken van doelgroepkinderen en het versterken van de doorgaande ontwikkellijn tussen kinderopvang en onderwijs. Daarmee vergroten we de ontwikkelkansen van kinderen en bevorderen we kansengelijkheid.

Onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer

Wij voeren het Integraal Huisvestingsplan uit, werken aan toekomstbestendige huisvesting van scholen en gymzalen en actualiseren het juridische kader voor onderwijshuisvesting. Daarnaast zorgen wij voor passend leerlingenvervoer, zodat onderwijs voor iedere leerling toegankelijk blijft.

MFA Hooipolder
De drie scholen (De Ruif, De Schoof en De Radonkel – project MFA Hooipolder) worden bij de vervangende nieuwbouw gehuisvest in een multifunctionele accommodatie (MFA). Na realisatie van de MFA zijn de scholen passend gehuisvest. In deze investering is vooralsnog alleen rekening gehouden met de kosten van de voor de drie scholen te realiseren vierkante meters. De resultaten van de definitiefase/businesscase worden in februari 2027 gepresenteerd aan de gemeenteraad. Op dat moment wordt tevens krediet gevraagd voor de volgende fase waarin de voorbereiding voor de realisatie en de realisatie plaatsvindt. De kapitaalslasten spelen echter pas een rol in 2029.

Regionaal Bureau Leren

Wij werken samen met de deelnemende gemeenten binnen het Regionaal Bureau Leren aan leerplicht, schoolaanwezigheid en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. Daarbij volgen wij landelijke ontwikkelingen en passen wij onze uitvoering waar nodig aan op nieuwe wet- en regelgeving.

2.2.3 WMO en Jeugd

Aanpak Zorg- en Veiligheidsproblematiek

Wij werken samen met zorg-, veiligheids- en justitiepartners aan een sluitende aanpak voor inwoners met complexe problematiek. Daarbij versterken we de verbinding tussen het sociaal domein, de lokale toegang, openbare orde en veiligheid en regionale samenwerkingsverbanden. Door vroegtijdige signalering, regie op complexe casuïstiek en gezamenlijke interventies organiseren wij passende ondersteuning en dragen wij bij aan een veilige en leefbare samenleving.

Aanvullend Zorg en Welzijn- Akkoord (AZWA)

Zowel regionaal als lokaal gaan we de samenwerking aan met zorg en welzijnspartners om via verschillende projecten en programma's een betere uitwisseling te verwezenlijken tussen het zorg- en welzijnsdomein. Dit kan bijvoorbeeld gaan om een integrale toegang waarbij mensen naar zowel zorg als welzijn door worden verwezen, maar ook om nieuwe interventies waarbij de nadruk niet alleen ligt op de fysieke klachten, maar juist kijkt naar de gehele persoon.

Om de keten-, preventie- en wijkgerichte aanpak te versterken zetten we een wijkoverleg met een professionalsnetwerk op en implementeren we de school-en-wijkgerichte aanpak. Daarnaast zetten we twee OKO-interventies in met als doel de (mentale) gezondheid van jongeren te versterken. Deze netwerken sluiten aan bij de opgaven uit IZA en AZWA en versterken de verbinding tussen het zorgdomein en het sociaal domein.

In het kader van de opgaven uit IZA en AZWA wordt gewerkt aan een nauwe samenwerking tussen de domeinen van de huisartsenzorg, het sociaal domein en de ggz om de toegankelijkheid van de mentale gezondheidszorg te verbeteren. In 2026 en 2027 worden verschillende onderdelen uit het transformatieplan Samen Mentaal Sterk geïmplementeerd, waaronder Multidisciplinaire overleggen, Verkennende gesprekken en het FACT+ team.

Daarnaast investeren we in valpreventie, kinderen naar een gezond gewicht en kansrijk opgroeien. Samen met partners, ouders en kinderen ondersteunen we bij opvoeding en ontwikkeling, en met de inzet van buurtsportcoaches bevorderen we vitaliteit en een actieve leefstijl. Bij aanpassingen aan speelplekken wordt onder de vervangende speeltoestellen minimaal één inclusief speeltoestel toegevoegd. We moedigen ontmoeting aan in de openbare ruimte en implementeren de lokale inclusieagenda, zodat de leefomgeving uitnodigt tot bewegen, meedoen en elkaar tegenkomen.

Gemeenschappelijke Regeling Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA) / Veilig Thuis

Wij geven uitvoering aan onze wettelijke verantwoordelijkheden binnen de Gemeenschappelijke Regeling Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA) en werken samen met Veilig Thuis, gemeenten en ketenpartners aan het voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarbij zetten wij in op preventie, vroegsignalering, deskundigheidsbevordering en een goede aansluiting tussen lokale ondersteuning en regionale veiligheidsketens, zodat inwoners tijdig de juiste hulp en bescherming ontvangen.

Jeugdhulp en Stevig Lokaal Team

Wij bereiden de invoering van het Stevig Lokaal Team voor wat zorgt voor laagdrempelige hulp en ondersteuning dichtbij gezinnen en scholen om zwaardere zorg te voorkomen. Daarbij zorgen we voor een goede aansluiting tussen preventieve ondersteuning, sociale basis en specialistische jeugdhulp. Hierdoor ontstaat een samenhangende aanpak waarin ondersteuning sneller, eenvoudiger en dichter bij inwoners wordt georganiseerd. De uitvoering van de SLT's in onze jeugdhulpregio WBO is aanbesteed en vanaf 2027 zullen deze operationeel worden. Het SLT werkt met een taakgerichte financiering.

Deze beweging betekent een complete herinrichting van het jeugdhulpstelsel. Dit heeft natuurlijk gevolgen voor de huidige manier van werken Dit vraagt om een versterking van de sociale basis, zodat de aansluiting op ons lokale veld goed georganiseerd is. We werken de komende tijd toe naar een integratie en/of transformatie van de werkzaamheden en het personeel van het CJG naar SLT.

Maatschappelijke ondersteuning en veiligheid

Wij versterken de beweging naar de voorkant door vrij toegankelijke voorzieningen uit te breiden en de aansluiting tussen zorg, welzijn en de sociale basis te verbeteren. Tegelijkertijd werken we regionaal aan toekomstbestendige maatwerkvoorzieningen, stimuleren we zelfredzaamheid en versterken we de samenwerking rondom mentale gezondheid.

Om de beweging naar de voorkant te maken zijn er voldoende vrij toegankelijke voorzieningen nodig die passen bij de ondersteuningsbehoeften van de doelgroepen. Het doel is vroegtijdig passende hulp te bieden in de nabijheid van de inwoner en zwaardere en duurdere vormen van hulp te voorkomen. In 2027 zetten we in op het uitbreiden, opschalen en vrij toegankelijk maken van bestaande voorzieningen en het ontwikkelen van nieuwe vrij toegankelijke voorzieningen. We werken toe naar een pilot indicatievrije dagbesteding in samenwerking met maatschappelijke partners, waarin we de veranderingen in de praktijk stap voor stap kunnen vormgeven. Vanaf 2027 zal een deel van het budget voor geïndiceerde Wmo-maatwerkvoorzieningen overgeheveld worden naar het budget voor de realisatie van vrij toegankelijke voorzieningen. Aan de voorkant zal een investering nodig zijn voor vrij toegankelijke voorzieningen, voor zowel jeugdigen als volwassenen, maar op termijn levert dit aanzienlijke maatschappelijke baten op.

We zetten in op het vergroten van de zelfredzaamheid van inwoners. In 2026 wordt de pilot reablement uitgevoerd. Deze richt zich op inwoners die zich bij de gemeente melden met een ondersteuningsvraag op het gebied van huishoudelijke ondersteuning. Het uitgangspunt van reablement is om niet over te nemen wat mensen zelf nog kunnen, om mensen te helpen terug te krijgen wat ze zelf niet meer kunnen en om een oplossing te vinden voor de hulpvraag die overblijft. Begin 2027 wordt de pilot geëvalueerd. Wanneer de pilot succesvol is, zal de werkwijze worden geïmplementeerd in het reguliere toegangsproces. Dit vraagt om een structureel budget.

Daarnaast organiseren we vervoer dat beschikbaar, betaalbaar en toegankelijk is voor inwoners met een vervoersprobleem, zodat zij mobiel blijven en kunnen meedoen aan het maatschappelijk leven. We voeren de pilot Voor Elkaar Pas uit, die inwoners laagdrempelige toegang biedt tot openbaar vervoer. De pilot is in 2026 gestart en loopt door in 2027. In 2027 besluiten we op basis van de evaluatie van de pilot of en in welke vorm we de Voor Elkaar Pas structureel voortzetten.

2.2.4 Participatie

Participatiewet: bestaanszekerheid en meedoen

Wij implementeren de nieuwe wetgeving, versterken de samenhang tussen participatie, onderwijs, Wmo, financiële ondersteuning en inburgering en werken intensief samen met regionale partners. Daarbij ontwikkelen we een meerjarig beleidskader waarin participatie, werk en maatschappelijke deelname centraal staan.

2.3 Wat mag het kosten?

TV.	Taakveld omschrijving	Beg. Na wijzig. 2026	V/N	Begroting 2027	V/N	Begroting 2028	V/N	Begroting 2029	V/N	Begroting 2030	V/N
Lasten Programma 2 Opgave Mens en Zorg											
4.1	Openbaar basisonderwijs	32.000	N	33.000	N	33.000	N	33.000	N	33.000	N
4.2	Onderwijshuisvesting	1.282.000	N	1.373.000	N	1.467.000	N	1.717.000	N	2.232.000	N
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.639.000	N	1.704.000	N	1.704.000	N	1.704.000	N	1.704.000	N
5.1	Sportbeleid en activering	828.000	N	502.000	N	506.000	N	511.000	N	210.000	N
5.2	Sportaccommodaties	2.065.000	N	1.953.000	N	2.075.000	N	2.220.000	N	2.233.000	N
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	365.000	N	366.000	N	366.000	N	365.000	N	365.000	N
5.4	Musea	34.000	N	34.000	N	34.000	N	35.000	N	35.000	N
5.5	Cultureel erfgoed	246.000	N	278.000	N	259.000	N	266.000	N	266.000	N
5.6	Media	728.000	N	648.000	N	648.000	N	649.000	N	649.000	N
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	275.000	N	220.000	N	188.000	N	189.000	N	189.000	N
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	6.309.000	N	5.949.000	N	5.607.000	N	3.240.000	N	3.240.000	N
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	88.000	N	13.000	N	13.000	N	13.000	N	13.000	N
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	2.386.000	N	2.003.000	N	1.989.000	N	1.893.000	N	1.893.000	N
6.3	Inkomensregelingen	9.139.000	N	9.207.000	N	9.186.000	N	9.186.000	N	9.186.000	N
6.4	WSW en beschut werk	2.545.000	N	2.392.000	N	2.167.000	N	2.094.000	N	2.011.000	N
6.5	Arbeidsparticipatie	979.000	N	923.000	N	903.000	N	978.000	N	1.008.000	N
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	1.228.000	N	1.302.000	N	1.302.000	N	1.302.000	N	1.302.000	N
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	3.365.000	N	3.085.000	N	3.085.000	N	3.085.000	N	3.085.000	N
6.712	Begeleiding (WMO)	2.220.000	N	2.220.000	N	2.220.000	N	2.220.000	N	2.220.000	N
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	95.000	N	94.000	N	94.000	N	88.000	N	88.000	N
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	3.954.000	N	3.946.000	N	3.956.000	N	3.716.000	N	3.716.000	N
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	1.003.000	N	982.000	N	986.000	N	913.000	N	913.000	N
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	2.723.000	N	2.759.000	N	2.751.000	N	2.622.000	N	2.622.000	N
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	1.275.000	N	1.418.000	N	1.418.000	N	1.418.000	N	1.418.000	N
6.791	PGB WMO	111.000	N	111.000	N	-12.000	N	-12.000	N	-12.000	N
6.792	PGB Jeugd	110.000	N	110.000	N	110.000	N	110.000	N	110.000	N
6.811	Beschermd wonen (WMO)	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	174.000	N	130.000	N	130.000	N	130.000	N	130.000	N
6.821	Jeugdbescherming	608.000	N	670.000	N	670.000	N	670.000	N	670.000	N
6.822	Jeugdreclassering	80.000	N	88.000	N	88.000	N	88.000	N	88.000	N
6.91	Coördinatie en beleid WMO	656.000	N	675.000	N	675.000	N	675.000	N	675.000	N
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	99.000	N	102.000	N	102.000	N	102.000	N	102.000	N
7.1	Volksgezondheid	1.764.000	N	1.376.000	N	1.376.000	N	1.376.000	N	1.376.000	N
Totaal lasten		**48.400.000**	**N**	**46.664.000**	**N**	**46.093.000**	**N**	**43.595.000**	**N**	**43.768.000**	**N**
Baten Programma 2 Opgave Mens en Zorg											
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-

4.2	Onderwijshuisvesting	173.000	V	173.000	V	173.000	V	173.000	V	173.000	V
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	664.000	V	668.000	V	668.000	V	668.000	V	668.000	V
5.1	Sportbeleid en activering	685.000	V	233.000	V	233.000	V	233.000	V	0	-
5.2	Sportaccommodaties	361.000	V	365.000	V	368.000	V	371.000	V	371.000	V
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	63.000	V	63.000	V	63.000	V	45.000	V	45.000	V
5.4	Musea	12.000	V	12.000	V	12.000	V	12.000	V	12.000	V
5.5	Cultureel erfgoed	61.000	V	85.000	V	85.000	V	85.000	V	85.000	V
5.6	Media	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.146.000	V	4.521.000	V	3.974.000	V	528.000	V	528.000	V
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	0	V	0	V	0	V	0	V	0	V
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
6.3	Inkomensregelingen	6.968.000	V	6.968.000	V	6.968.000	V	6.968.000	V	6.968.000	V
6.4	WSW en beschut werk	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
6.5	Arbeidsparticipatie	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	6.000	V	6.000	V	6.000	V	6.000	V	6.000	V
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
6.712	Begeleiding (WMO)	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
6.791	PGB WMO	98.000	V	98.000	V	98.000	V	98.000	V	98.000	V
6.792	PGB Jeugd	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
6.811	Beschermd wonen (WMO)	403.000	V	403.000	V	403.000	V	403.000	V	403.000	V
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
6.821	Jeugdbescherming	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
6.822	Jeugdreclassering	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
6.91	Coördinatie en beleid WMO	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
7.1	Volksgezondheid	91.000	V	0	-	0	-	0	-	0	-
Totaal lasten		**13.732.000**	**V**	**13.595.000**	**V**	**13.051.000**	**V**	**9.590.000**	**V**	**9.357.000**	**V**
Reserves											
0.10	Mutaties reserves lasten	555.000	N	640.000	N	725.000	N	810.000	N	895.000	N
0.10	Mutaties reserves baten	361.000	V	1.333.000	V	1.017.000	V	452.000	V	921.000	V
Totaal reserves		**194.000**	**N**	**-693.000**	**V**	**-292.000**	**V**	**358.000**	**N**	**-26.000**	**V**
Saldo baten en lasten inclusief reserves		**34.862.000**	**N**	**32.375.000**	**N**	**32.750.000**	**N**	**34.364.000**	**N**	**34.385.000**	**N**

Toelichtingen verschillen > € 25.000

Budgetmutaties welke budgettair neutraal zijn en / of van administratieve aard, worden niet separaat toegelicht tenzij van politiek bestuurlijke importantie. Als gevolg van doorschuiven / vertraging van lopende investeringen ontstaan er eveneens mutaties op de begrote afschrijvingen en rente (de kapitaallasten). De mutaties in de kapitaallasten tezamen met de interne doorbelasting van de ambtelijke uren worden toegerekend aan de opgavemutaties < € 25.000.

Lasten

Taakveld	Omschrijving	2027	V/N	2028	V/N	2029	V/N	2030	V/N

4.3	**Onderwijsachterstandenbestrijding** De kosten voor de VVE coördinator worden voorgezet vanuit de toezegging dat de middelen uit de SPUK OAB (zij het in een andere vorm) voortgezet worden. De in te zetten activiteiten worden meerjarig budgettair neutraal opgenomen in de begroting door middel van dekking uit de SPUK middelen. De kosten voor de VVE coördinator, inmiddels in dienst van de gemeente, kunnen hier ook uit gedekt worden.	82.000	N	82.000	N	82.000	N	82.000	N
4.3	**Onderwijsachterstandenbestrijding** De overige kosten voor activiteiten binnen de onderwijsachterstandenbestrijding worden voorgezet vanuit de toezegging dat de middelen uit de SPUK OAB (zij het in een andere vorm) voortgezet worden. De in te zetten activiteiten worden meerjarig budgettair neutraal opgenomen in de begroting door middel van dekking uit de SPUK middelen.	74.000	N	74.000	N	74.000	N	74.000	N
4.3	**Onderwijsachterstandenbestrijding** De algemene kosten voor activiteiten binnen de onderwijsachterstandenbestrijding worden voorgezet vanuit de toezegging dat de middelen uit de SPUK OAB (zij het in een andere vorm) voortgezet worden. De in te zetten activiteiten worden meerjarig budgettair neutraal opgenomen in de begroting door middel van dekking uit de SPUK middelen.	58.000	N	58.000	N	58.000	N	58.000	N
4.3	**Onderwijsachterstandenbestrijding** De kosten voor de te verstrekken OAB-subsidies binnen de onderwijsachterstandenbestrijding worden voorgezet vanuit de toezegging dat de middelen uit de SPUK OAB (zij het in een andere vorm) voortgezet worden. De in te zetten activiteiten worden meerjarig budgettair neutraal opgenomen in de begroting door middel van dekking uit de SPUK middelen.	101.000	N	101.000	N	101.000	N	101.000	N
4.3	**Leerlingenvervoer** Dit betreft de verwachten autonome ontwikkeling, evenals de indexatie van de kosten voor leerlingenvervoer.	37.000	N	37.000	N	37.000	N	37.000	N
5.1	**Sportbeleid** Binnen sociaal domein verschillende SPUK-regelingen hernieuwd of gaan over in een nieuwe regeling. Nu is de verwachting dat voor sportstimulering en inzet initiatieven sportstimulering een separate SPUK wordt ingericht. Om die reden worden de daaruit te bekostigen activiteiten (overige sportsubsidies) budgettair neutraal opgevoerd, zie ook regel hieronder.	50.000	N	50.000	N	50.000	N	0	V
5.1	**Sportbeleid** Binnen sociaal domein verschillende SPUK-regelingen hernieuwd of gaan over in een nieuwe regeling. Nu is de verwachting dat voor sportstimulering en inzet initiatieven sportstimulering een separate SPUK wordt ingericht. Om die reden worden de daaruit te bekostigen activiteiten (overige sportsubsidies) budgettair neutraal opgevoerd, zie ook regel hierboven.	50.000	V	50.000	V	50.000	V	0	V
5.1	**Sportbeleid** Door een groeiende vraag om de buurtsportcoach in te (blijven) zetten is het huidige opgenomen budget ontoereikend. Een deel van het budget kan worden gedekt uit de (hernieuwde) regeling, die vooralsnog loopt tot en met 2029.	163.000	N	163.000	N	163.000	N	138.000	V
5.2	**Sportterreinen voor voetbal** Op basis van lopende contracten voor onderhoud is dit minimaal aan budget nodig. Momenteel wordt er een nieuw MJOP sportvelden opgesteld. Deze wordt ter vaststelling aan college en gemeenteraad aangeboden.	33.000	N	65.000	N	73.000	N	81.000	N
5.2	**Sportterreinen voor voetbal** Dit betreffen de effecten vanuit het actualiseren van het MJOP voor de voetbal.	0	V	25.000	N	0	V	0	V
5.2	**Sportterreinen voor hockey** Dit betreffen de effecten vanuit het actualiseren van het MJOP voor de hockey.	7.000	N	28.000	N	7.000	N	0	V
5.2	**G.geb sporthal Parkzicht** In verband met het overgaan van de exploitatie van de sporthal naar Stichting Sport en Cultuur Geertruidenberg in 2026 vallen de kosten voor onderhoud en beheer voor de gemeente weg, evenals de verhuuropbrengsten, die uiteindelijk per saldo resteren in een exploitatiebijdrage ten behoeve van het budgettair neutraal dekken van de exploitatie door de Stichting.	62.000	V	62.000	V	62.000	V	62.000	V

5.5	**G.geb. Historische gebouwen (incl vishal)** Het in 2025 beschikbare budget voor het opstellen van nieuw welstandsbeleid is niet ingezet vanwege andere prioriteiten. De werkzaamheden worden naar verwachting doorgeschoven naar 2027. Hiervoor is in 2027 een aanvullend budget van circa € 25.000 benodigd.	25.000	N	0	V	0	V	0	V
6.1	**Algemene voorzieningen Jeugd** Voor het kunnen uitvoeren van de taken door WBO zijn structureel extra middelen gevraagd voor het kunnen uitvoeren van de dienstverleningsovereenkomst (DVO).	27.000	N	27.000	N	27.000	N	27.000	N
6.1	**Vrijwilligersbeleid en mantelzorg** Voortzetting van het beleid vanuit GALA middelen. Door dekking van deze kosten uit de GALA middelen betreft het hier een budgettair neutrale mutatie.	30.000	N	30.000	N	30.000	N	30.000	N
6.1	**Inburgering en statushouders** Vanuit de SPUK inburgering zijn voor 2026 nog middelen beschikbaar die ingezet kunnen worden voor daaronder vallende activiteiten. De verwachting is dat deze de komende jaren, mogelijk in een andere vorm, worden voortgezet. De lasten en baten hieronder zijn meerjarig budgetneutraal opgenomen. Zie ook regel hieronder. Daarnaast is nog sprake van enkele kleine mutatieregels die vallen onder het subtotaal van mutaties < € 25.000.	227.000	N	341.000	N	341.000	N	341.000	N
6.1	**Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer expl.** Dit betreft de kosten voor het inzetten van een locatie manager en administratieve ondersteuning, welke wordt gedekt uit de normvergoeding van € 11 voor uitvoeringskosten.	125.000	N	125.000	N	0	V	0	V
6.1	**Noodopvang vluchtelingen Oekraïne algemeen** Dit betreft de kosten voor het inzetten van een locatie manager en administratieve ondersteuning, welke wordt gedekt uit de normvergoeding van € 11 voor uitvoeringskosten.	135.000	N	120.000	N	0	V	0	V
6.1	**Opvang Asielzoekers COA** Vanwege de wijziging van de bekostigingsmethode, met als overgangsjaar 2026, zijn kosten binnen de opvang voor vluchtelingen en asielzoekers onderling verschoven, waaronder de kosten van verschillende inhuur derden.	105.000	V	91.000	V	0	V	0	V
6.1	**Opvanglocaties Ontheemden (project De Driehoek)** Het project loopt door in 2027, tenzij een andere beslissing wordt genomen. Dekking van deze incidentele kosten voor planontwikkelingskosten komt vanuit de reserve Oekraïne (zie programma 3, voorheen programma 7).	25.000	N	0	V	0	V	0	V
6.1	**Opvanglocaties Ontheemden (project De Driehoek)** Het project loopt door in 2027, tenzij een andere beslissing wordt genomen. Dekking van deze incidentele kosten voor planontwikkelingskosten komt vanuit de reserve Oekraïne (zie programma 3, voorheen programma 7).	25.000	N	0	V	0	V	0	V
6.22	**Eerstelijnsloket Jeugd** Verhoging van het origineel vastgestelde plafond in 2026 op basis van het besluit BO GR GIA/MCZ.	26.000	N	26.000	N	26.000	N	26.000	N
6.3	**PW Inkomen** Vanuit de historie is de verwachting dat de kosten binnen de open-einderegeling van WWB-uitkeringen jaarlijks stijgen.	135.000	N	135.000	N	135.000	N	135.000	N
6.3	**PW Inkomen** Vanuit de historie is de verwachting dat de kosten binnen de open-einderegeling van loonkostensubsidies jaarlijks stijgen. Vooraf is moeilijk in te schatten hoeveel personen een beroep doen op de regeling. In onze begroting wordt rekening gehouden met het Rijksbudget.	23.000	N	23.000	N	23.000	N	23.000	N
6.3	**Bijzondere bijstand** Vanuit de historie is de verwachting dat de kosten binnen de open-einderegeling van bijstandsuitkeringen jaarlijks stijgen. Vooraf is moeilijk in te schatten hoeveel personen een beroep doen op de beschikbare middelen.	7.000	N	25.000	N	25.000	N	25.000	N
6.3	**Bijzondere bijstand** Vanuit de historie is de verwachting dat de kosten voor bewindvoeringskosten jaarlijks stijgen. Vooraf is moeilijk in te schatten hoeveel personen een beroep doen op de beschikbare middelen.	32.000	N	37.000	N	37.000	N	37.000	N
6.3	**Schuldhulpverlening** Toename in het aantal aanvragen voor schuldhulptrajecten voor	20.000	N	25.000	N	25.000	N	25.000	N

	zowel particulieren als ondernemers, omdat door de onrust in de wereld steeds meer ondernemers en particulieren in zwaar weer raken. Daarnaast is er ook meer sprake van multiproblematiek waardoor eenvoudige (goedkope) oplossingen vaak niet toereikend zijn.								
6.3	**Schuldhulpverlening** De toename is te verklaren door de investering in preventiemaatregelen.	15.000	N	10.000	N	10.000	N	10.000	N
6.4	**Sociale Werkplaatsen** Vanuit de meicirculaire zijn herziene bedragen ontvangen voor de bijdrage sociale werkvoorziening, welke zijn doorgevoerd in de ramingen.	49.000	N	82.000	N	3.000	N	88.000	V
6.4	**Sociale Werkplaatsen** Vanuit de meerjarenbegroting vanuit MidZuid over 2027 2030 zijn de jaarlijkse bijdragen voor de aanvullende bijdrage sociale werkvoorziening herzien op basis van de meest recente verwachte autonome ontwikkelingen.	35.000	N	11.000	V	7.000	N	12.000	N
6.5	**Participatiebudget** Vanwege een andere verdeelsleutel vanuit de circulaires zijn de bedragen voor de uitvoeringskosten opgehoogd. Vanuit het bestuur is aangegeven dat er geen wachtlijst mag ontstaan op beschut werk, vanwege de kwetsbaarheid van de doelgroep. De stijging ligt in lijn met de verhogingen vanuit vorige jaren.	77.000	N	97.000	N	172.000	N	202.000	N
6.6	**WMO hulpmiddelen** De stijging van de bijdrage voor het collectieve vervoer, als onderdeel van de bijdrage aan het RWB, komt voort uit herindexering van bijdragen.	49.000	N	49.000	N	49.000	N	49.000	N
6.711	**WMO huishoudelijke verzorging** De begrote besparingen voor huishoudelijke verzorging zijn niet realistisch door autonome ontwikkelingen. Naar verwachting zal het aantal cliënten blijven stijgen en zullen er tariefstijgingen volgen. We gaan starten met de pilot reablement. Dat vraagt aan de voorkant om een investering, zie ook regel hieronder. Eventuele besparingen zullen na een paar jaar pas zichtbaar worden.	0	V	350.000	N	350.000	N	350.000	N
7.1	**Gezondheidszorg** Vanuit de GGD West-Brabant worden de komende jaren hogere kosten verwacht.	40.000	N	40.000	N	40.000	N	40.000	N
	Jeugdzorg regio WBO (* - zie onderstaande specificatie) Op basis van de laatst bekende gegevens vanuit WBO Jeugd en de historische gegevens zijn de budgetten voor jeugd (meerjarig) herzien.	97.000	N	403.000	N	396.000	N	396.000	N
	Kapitaallasten op investeringen Dit betreffen de financiële effecten vanuit het actualiseren van de (toekomstige) investeringen en de renteomslag. In dit programma heeft dat per saldo met name een voordelig effect op de eerste twee begrotingsjaren en een nadelig effect op de laatste twee begrotingsjaren.	0	V	97.000	V	96.000	V	96.000	V
	Saldo van de opgavemutaties > 25.000	**217.000**	**V**	**311.000**	**V**	**208.000**	**V**	**384.000**	**V**
	Saldo van de opgavemutaties < 25.000	**1.829.000**	**N**	**2.628.000**	**N**	**2.341.000**	**N**	**2.161.000**	**N**
	Totaal Saldo	**1.612.000**	**N**	**2.317.000**	**N**	**2.133.000**	**N**	**1.777.000**	**N**

*** Specificatie mutaties Jeugdzorg regio WBO**	**2027**	**V/N**	**2028**	**V/N**	**2029**	**V/N**	**2030**	**V/N**
Jeugdhulp dagbesteding vervoer	33.000	V	33.000	V	33.000	V	33.000	V
Jeugdhulp behandeling	90.000	V	90.000	V	90.000	V	90.000	V
Jeugdhulp dagbesteding	122.000	V	122.000	V	122.000	V	122.000	V
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	262.000	N	362.000	N	339.000	N	339.000	N
Jeugdhulp ambulant landelijk	386.000	V	295.000	V	276.000	V	276.000	V
Gezinshuizen	394.000	V	341.000	V	321.000	V	321.000	V
Verblijfzorg	336.000	N	398.000	N	375.000	N	375.000	N
Jeugdzorg plus	137.000	N	137.000	N	137.000	N	137.000	N
Jeugdhulp begeleiding	185.000	N	185.000	N	185.000	N	185.000	N
Jeugdbescherming	202.000	N	202.000	N	202.000	N	202.000	N
Totaal mutaties Jeugdzorg regio WBO	**97.000**	**N**	**403.000**	**N**	**396.000**	**N**	**396.000**	**N**

Waarvan: mutatie naar voren halen implementatiebudget uit 2027 naar 2026	**478.000**	**V**	**0**	**-**	**0**	**-**	**0**	**-**
Waarvan: mutaties vanuit historische en recente ontwikkelingen	**575.000**	**N**	**403.000**	**N**	**396.000**	**N**	**396.000**	**N**

Baten

Taakveld	Omschrijving	2027	V/N	2028	V/N	2029	V/N	2030	V/N
0.1	**Mutaties reserves opgave 3 Mens en Zorg** Door het uitstellen van de investering in de gymzaal voor de Hoge Waai is minder dekking nodig vanuit de reserve IHP, waardoor enerzijds de kapitaallasten lager uitvallen en anderzijds de dekking van deze kapitaallasten lager benodigd zijn. Per saldo zijn de lagere kapitaallasten voor de nieuwe gymzaal voor de Hoge Waai en de lagere onttrekking uit de reserve IHP budgettair neutraal.	0	V	97.000	N	5.000	V	4.000	V
4.3	**Onderwijsachterstandenbestrijding** De activiteiten binnen de onderwijsachterstandenbestrijding worden voorgezet vanuit de toezegging dat de middelen uit de SPUK OAB (zij het in een andere vorm) voortgezet worden. De in te zetten activiteiten worden meerjarig budgettair neutraal opgenomen in de begroting door middel van dekking uit de SPUK middelen.	314.000	V	314.000	V	314.000	V	314.000	V
4.3	**Leerplicht** Vanwege nieuwe wet- en regelgeving is de inrichting van het RMC en RBL gewijzigd, evenals de financieringsstructuur. De middelen vanuit het Regionale Meld- en Coördinatiepunt (RMC) die voorheen vanuit de regio werden doorgestort worden nu ingezet voor het uitvoeren van nieuwe (verplichte) taken op regioniveau, waardoor de opbrengsten voor de gemeente volledig komen te vervallen. Dit betreft dus een structureel nadeel voor onze gemeente.	75.000	N	75.000	N	75.000	N	75.000	N
5.1	**Sportbeleid** Omdat de bijdrage van de buurtsportcoaches niet meer via de gemeente loopt, maar rechtstreeks via de organisatie is deze ten onrechte begroot.	60.000	N	60.000	N	60.000	N	60.000	N
5.1	Sportbeleid De huidige SPUK-regeling loopt tot en met 2026. De regeling wordt vanaf 2027 samengevoegd met een hernieuwde regeling en voortgezet van 2027 tot en met 2029. Zie ook regel hieronder.	40.000	N	40.000	N	40.000	N	40.000	N
5.1	**Sportbeleid** Vanuit de meest recente ontwikkelingen worden twee regelingen samengevoegd in één regeling die wordt voortgezet over de periode 2027 tot en met 2029. Op basis van de laatste jaren is een gemiddelde opgenomen van de te verwachten bedragen. De totale te verwachten kosten zijn hoger vanuit het voorzetten van het huidige beleid, waardoor het restant van de kosten opgevangen wordt in de exploitatie.	233.000	V	233.000	V	233.000	V	0	V
5.2	**G.geb sporthal Parkzicht** In verband met het overgaan van de exploitatie van de sporthal naar Stichting Sport en Cultuur Geertruidenberg in 2026 vallen de verhuuropbrengsten voor de gemeente weg, evenals verschillende kosten, die uiteindelijk per saldo resteren in een exploitatiebijdrage ten behoeve van het budgettair neutraal dekken van de exploitatie door de Stichting.	115.000	N	123.000	N	130.000	N	130.000	N
6.1	**Vrijwilligersbeleid en mantelzorg** Voortzetting van het beleid voor deze activiteiten vanuit GALA middelen. Door dekking van deze kosten uit de GALA middelen betreft het hier een budgettair neutrale mutatie.	30.000	V	30.000	V	30.000	V	30.000	V
6.1	**Inburgering en statushouders** Vanuit de SPUK inburgering zijn voor 2026 nog middelen beschikbaar die ingezet kunnen worden voor daaronder vallende activiteiten. De verwachting is dat deze de komende jaren, mogelijk in een andere vorm, worden voortgezet. De lasten en baten zijn derhalve meerjarig budgetneutraal opgenomen.	351.000	V	460.000	V	460.000	V	460.000	V
6.1	**Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer expl.** Dit betreft de verwachte totale vergoeding o.b.v. de nieuwe rekenmethode o.b.v. werkelijke kosten vanaf 2027 inclusief de 11 euro normvergoeding voor de uitvoeringskosten.	355.000	V	311.000	V	0	V	0	V

6.791	**Eigen bijdrage WMO** In verband met het op de lange baan schuiven van de wijzigingen in de WMO bijdrage vanuit het rijk is nog onbekend hoe (wel of niet inkomensafhankelijk) en wanneer deze concreet wordt gemaakt. Vanwege de grote onzekerheid wordt deze vooralsnog naar de oorspronkelijke verwachting terug bijgesteld.	150.000	N	150.000	N	150.000	N	150.000	N
6.811	**Beschermd wonen (WMO)** Voor een pilot voor jongeren met meervoudige problematiek worden aanvullende middelen ingezet, waardoor de eerder opgenomen terugvloeiing lager uitvalt dan eerder begroot. De verwachting is dat dit meerjarig doorwerkt.	97.000	N	97.000	N	97.000	N	97.000	N
	Saldo van de opgavemutaties > 25.000	**1.283.000**	**V**	**1.348.000**	**V**	**1.042.000**	**V**	**808.000**	**V**
	Saldo van de opgavemutaties < 25.000	**537.000**	**N**	**642.000**	**N**	**552.000**	**N**	**552.000**	**N**
	Totaal Saldo	**746.000**	**V**	**706.000**	**V**	**490.000**	**V**	**256.000**	**V**